

10–15 év múlva épülhet meg

Közvitán Marosvásárhely északnyugati körgyűrűje

Kedden, július 16-án tartották a közvitát

Fotó: Vajda Harmat

Más nagyvárosokhoz, Brassóhoz, Nagyváradhoz képest óriási késésben vagyunk a terelőutak tekintetében. Most készült el annak a körgyűrűnek az előtanulmánya és nyomvonala, amely a Marosvásárhely északnyugati övezetében elképzelt négysávos út megépítését vetíti elő, és Názánfalva–Mezőpanit–Marosszentkirály–Marosszentanna–Marosszentgyörgy–Nagyernye peremtelepülések határát érintve kerülne el a várost. Nemhogy a tanulmánynak, de a körgyűrűnek is már rég el kellett volna készülnie az elviselhetetlenül zsúfolt

marosvásárhelyi gépkocsiforgalom mentesítése érdekében. Az előtanulmányt a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet Egyesület rendelte meg, a terveket a ONE CAD STUDIO tervezőiroda készítette. A tanulmányról András István, az iroda tervezőmérnöke és Molnár Lajos, a Metropoliszövezet Egyesület elnöke tájékoztatta a Népújságot.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Látványos régészeti fejlesztések Mikházán

Nem mindennapi beruházáson dolgoznak a mikházi régészeti parkban: bemutatóterek és kutatási központ épül úgy, hogy a kétezer éves múlt mellett a jelenlegi parasztportajelleget is megőrzik. Már folynak az építkezésekhez kötődő régészeti feltárások.

2.

Bodor Ádám kapja az idei Kriterion Koszorút

Bodor Ádám Budapesten él, rendszeresen visszajár Erdélybe és a Székelyföldre, nagy közönségikert arató könyvbemutatói, író-olvasó találkozói igazolják élő kapcsolatát a szülőfölddel.

4.

Összefonódás

Nem kedvezett a tárlatkedvelőknek a hetek óta tartó mediterrán hőhullám, de Kozma Rozália és Nagy Anna Mária nem olyan alkotók, akik megrettennének a kánikulától, ha egyszer vállalták a Képzőművészek Szövetsége Maros megyei fiókjának július 16-i eseményén a megmérettetést.

5.

**50% kedvezmény
nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig!**

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

NETFLIX

ALULNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

Itt nincs Netflix,
Lacika! Nézd meg a
fászinben, a tata
szerszámai között!

JÚLIUS

20., szombat

A Nap kel
5 óra 50 perckor,
lenyugszik
21 óra 7 perckor.
Az év 202. napja,
hátravan 164 nap.

IDŐJÁRÁS

Zivatar lehetséges
Hőmérséklet:
max. 31 °C
min. 19 °C

Isten éltesse!

Ma ILLÉS, holnap DÁNIEL és DANIELLA napja.

DÁNIEL: héber eredetű, jelentése: Isten a bírám.

DANIELLA: a Dániel férfinév női párja.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2024. július 19.	
1 EUR	4,9709
1 USD	4,5670
100 HUF	1,2719
1 g ARANY	354,6908

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Az Electric Castle fesztiválon adományoz az E.ON

Áram a Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnáziumnak

A fesztivál utolsó napjait, július 21-ig, vasárnapig a bonchidai Electric Castle fesztivál résztvevőinek bevonásával az E.ON Energie Románia 100.000 kWh-t adományoz a Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnáziumnak.

Az E.ON által 2015-ben kezdeményezett Ajándékozz fényt címet viselő kampány már második évben van jelen az Electric Castle fesztiválon, és új kihívást indít azok számára, akik egyszerre szeretnének szórakozni és jót cselekedni. Nincs más dolguk, mint ellátogatni az E.ON Home Stage standjához, amelyet az E.ON Solar Home 100%-ban megújuló energiával lát el, és részt venni az ott rájuk váró tevékenységekben, minden látogatói interakciót 50 kWh-ra váltanak át. Az E.ON standjánál elektromos kerékpárokkal lehet versenyezni, sőt, sorsoláson nyerhetnek is egyet. Az E.ON Life konyhájában a kávé szerelmesei kávékészítő workshopokon vehetnek részt, vagy a kerámiaműhelyben saját szuvenírt készíthetnek, de a helyszíni könyvtárból egy könyvvel való pihenés is hozzájárulhat a marosvásárhelyi iskola energiaadományához, akárcsak a kreatív fotózás, de további meglepetések is várják a jelenlévőket. (szer)

Feltárul a kétezer éves múlt

Látványos régészeti fejlesztések Mikházán

Nem mindennapi beruházáson dolgoznak a mikházi régészeti parkban: bemutatóterek és kutatási központ épül úgy, hogy a kétezer éves múlt mellett a jelenlegi parasztportajelleget is megőrzik. Már folynak az építkezésekhez kötődő régészeti feltárások.

Gligor Róbert László

A Hívogató Románia program keretében sikeresen pályázott pénzügyi támogatásra a Maros Megyei Tanács egy, a mikházi régészeti park fejlesztését célzó projektjével. Ennek keretében több épület készül el a park területén, pontosabban egy-egy köszvényesi és márkodi lebontott csúrt fognak visszaépíteni. Az egyikben látogatói központot alakítanak ki jegypénztárral, kiállítóterekkel, múzeum-pedagógiai helyiséggel és raktárral, hogy megfelelő infrastruktúrával tudjanak a turisták rendelkezésére állni. A másik csúriben kutatóközpontot alakítanak ki, hogy megfelelő körülmények között folyhassanak a régészeti, kísérleti régészeti vagy éppen néprajzi kutatómunkák.

A világvárvány idején, 2020-ban sikerült feltárni a római katonai tábor egyik saroktoronyát, és mivel nagyon jó állapotban megmaradtak az akkori falszakaszok, erre a helyre a projekt részeként egy védőépület kerülne, amelyben be is tudják majd mutatni a feltárt romokat. A telken levő gabonás helyére pedig egy mosdóblokkot építenek a turisták számára, és remélik, hogy mindezeket a következő év őszén fel is avathatják – ismertette a Népújsággal a projekt részleteit a Maros Megyei Múzeum osztályvezető régésze, Pánczél Szilamér, aki a jelenlegi munkálatok folyamatát is bemutatta.

A tervek elkészültek, a szakemberek az engedélyek beszerzése után, május végén munkához is láttak, jelenleg a beépítendő területek régészeti feltárása zajlik a toronynál és a gabonás helyén. Remélik, hogy ezeken a helyeken már a nyár folyamán elkezdődnek az építkezések, hogy utána a két csúriben lévő helyszínen is elkezdődjenek a feltárások.

Bővítették a katonai tábor

A jelenlegi feltárásokról Sidó Kata régész, a feltárások tudományos felelőse számolt be lapunknak.

Nagy kihívást jelent a saroktorony feltárása, hiszen ezt úgy kell elvégezni, hogy bemutatható legyen a kétezer éve föld alatt levő fal és a mellette levő védőárok. Mivel az agyagos földben épült vizesároknak és

a meszes habarccsal épített ókori falaknak a száraz és csapadékos idő egyaránt árthat, a restaurátorok javaslatára a megóvás céljából ezek fölé egy ideiglenes védőtetőt építettek. Most tárták fel a mintegy hat méter széles védőárkot és a falrészek omladékát, emiatt tekintélyes mennyiségű követ kell feltárniuk a helyszínen, ugyanakkor előkerült egy korai fapalánkos erőd védőárka is. Mivel a feltárt torony, fal és árok fölé fém szerkezetre faszalakkal készített védőépület kerül, itt masszív alapozást kell végezni, ezért ennek a helyén folynak most a feltárások.

Látványos leletek

Ezzel párhuzamosan a leendő mosdók alatti területet is feltárják. Amikor néhány éve a csatornahálózat építése miatt végeztek feltárásokat az utcán, sejtették, hogy néhány méterre régészeti leletek vannak, de nem gondolták volna, hogy ennyire látványos eredményeket érnek el ezen a helyen. Ugyanis a mostani feltárások egy kőalapra épített egyszerű római faház és a mellette levő udvar nyomait hozták napvilágra, de főleg a lakás körül egykor kidobált szemét ma kincset ér a régészek számára. Itt egy nem remélt, gazdag 3. századi leletanyag került elő: érmék, saruszegkek, importált kerámia, üvegpotharak darabjai, amelyek segítenek a ház szerepének és építési idejének a meghatározásában. Ez a feltárás nem lesz látható, ugyanis a különböző vezetékek lefektetése után a területen építkezés lesz, de szeretnék valamilyen módon az itteni feltárások eredményeit is bemutatni a látogatóknak – részletezte a régész.

A jelenlegi munkálatok a beépítésre kerülő területek kötelező feltárása érdekében zajlanak
Fotó: Gligor Róbert László

Közvitán Marosvásárhely északnyugati körgyűrűje

(Folytatás az 1. oldalról)

– A projekt lényege, hogy a polgármesteri hivatal által jó néhány évvel ezelőtt elindított déli körgyűrű projektet tovább folytatva, teljesen kiépítsük a marosvásárhelyi körgyűrűt. Nem gyorsforgalmi útként kell elképzelni ezt a szakaszt, hanem 2x2 sávú útként, amelyen lakott területen 50 kilométeres sebességgel lehet majd közlekedni – tájékoztató Molnár Lajos, az egyesület elnöke.

19 kilométeres utat terveznek

– Az északnyugati körgyűrű tulajdonképpen a déli körgyűrű folytatása. A déli körgyűrű hetedik szakasza a Dózsa György utcánál, az autópályale- és felhajtónál kezdődik, és Nánánfalva–Mezőpanit határában ér véget. Innen kezdődne a szóban forgó északnyugati körgyűrű rész. Az általunk tervezett út kikerüli Marosszentkirályt és Marosszentannát, amelyek dinamikusan fejlődő községek. Marosszentkirály határában az út körülöleli a dombokat, ide két alagutat is terveztünk, egy hosszabbat és egy rövidebbet. Szentkirályon keresztül lehetett volna vinni az utat, de any-

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

nyira be van építve, hogy gyakorlatilag értelmetlen lenne egy sor kisajátítást végezni és házakat lebontani, ez senkinek sem érdeke. A Maroson átívelő híd a Hétfáknál a fociakadémia után épülne meg. Marosszentgyörgyön ez az út lenne az országút melletti másik alternatíva. Az út az erneyi körforgalomnál ér véget, ahol csatlakozni fog a Nagyernye–Koronka közötti körgyűrűhöz.

Így gyakorlatilag körbe lehet autózni a várost. A tervezett északnyugati körgyűrűszakasz hossza 19 kilométer, a teljes körgyűrű körülbelül 45 km lesz – tájékoztatót András István, hozzátéve, hogy a nyomvonal részleteiről minden érintett önkormányzattal egyeztetettek, Mezőpanitól kezdve, folytatva Szentkirály, Marosvásárhely, Marosszentanna, Marosszentgyörgy és Nagyernye polgármesteri hivatalával.

– A települések rendelkezésünkre bocsátották az általános területrendezési tervet (PUG), és próbáltuk követni azt, amit ebben meghatároztak.

A tanulmány azért készült, hogy egy nyomvonalat határozzon meg, és ezt minden község, amin keresztül megy, belefoglaljon a saját urbanisztikai tervébe, s ilyenformán tudják, hogy oda nem adhatnak építkezési engedélyt, mert rövid időn belül ott meg fog épülni a körgyűrű – mondta a tervező.

200 millió eurós befektetés

Kérdésünkre, hogy mikor lesz esély arra, hogy az előtanulmány után a kivitelezési szakaszba érkezzenek, a tervező elmondta, hogy az útépités előtanulmánnyal kezdődik, és a legoptimistább becslés szerint is 10–15 év telik el a kivitelezésig.

– 200 millió eurós befektetésről van szó, amit nem helyi forrásokból teremtenek elő, finanszírozást kell találni vagy állami, vagy uniós alapokból. A metropoliszövezet, valamint a politikum feladata lesz megtalálni az útépitéshez szükséges forrásokat.

Az északnyugati körgyűrűre

nagy szükség van, mert látjuk, milyen elviselhetetlen a forgalom a városban, gyakorlatilag a város meg van fojtva, s előbb-utóbb a szóban forgó településeken is hasonló lesz a helyzet, mert nagyon dinamikus a fejlődés, sok lakóház épül, sok a gépkocsi – mondta András István.

Házakat, telkeket is érint a nyomvonal

Az előtanulmányt kedden bocsátották közvitára, az itt elhangzott észrevételek arra vonatkoztak, hogy egyeseknek a beépített telkén, a házak mellett haladna az út. A közvitán az érintettek szóvá tették elnevetésüket a nyomvonallal kapcsolatban, hiszen kellemetlenül érinti őket, ha az engedéllyel felhúzott, új építésű házaikat lebontanák.

– Lesznek olyan házak, telkek, amelyek a nyomvonalba esnek. Megvannak a törvényes keretek a kisajátításokra, az embereket kárpótolják. Így történik az autópályaeépítéskor is, így történik a déli szakasz építésénél is. Egyebet nem tehetünk, próbáltuk olyan helyen vinni a nyomvonalat, ahol minimális a lakott terület érintése, de Szentkirályon és Szentannán a nyomvonal érinti a házakat, ott valószínűleg kisajátítás lesz! – mondta a tervező.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1641. sz., 2024. július 20.

Kántor Péter

Egy kandallóban ég a július

*Csak jönne már! Csak jönne, jönne már!
Hóésés, tengeri szél, napsugár,
egy hír, egy palackba zárt üzenet,
a széken oldalt hajtod a fejed,*

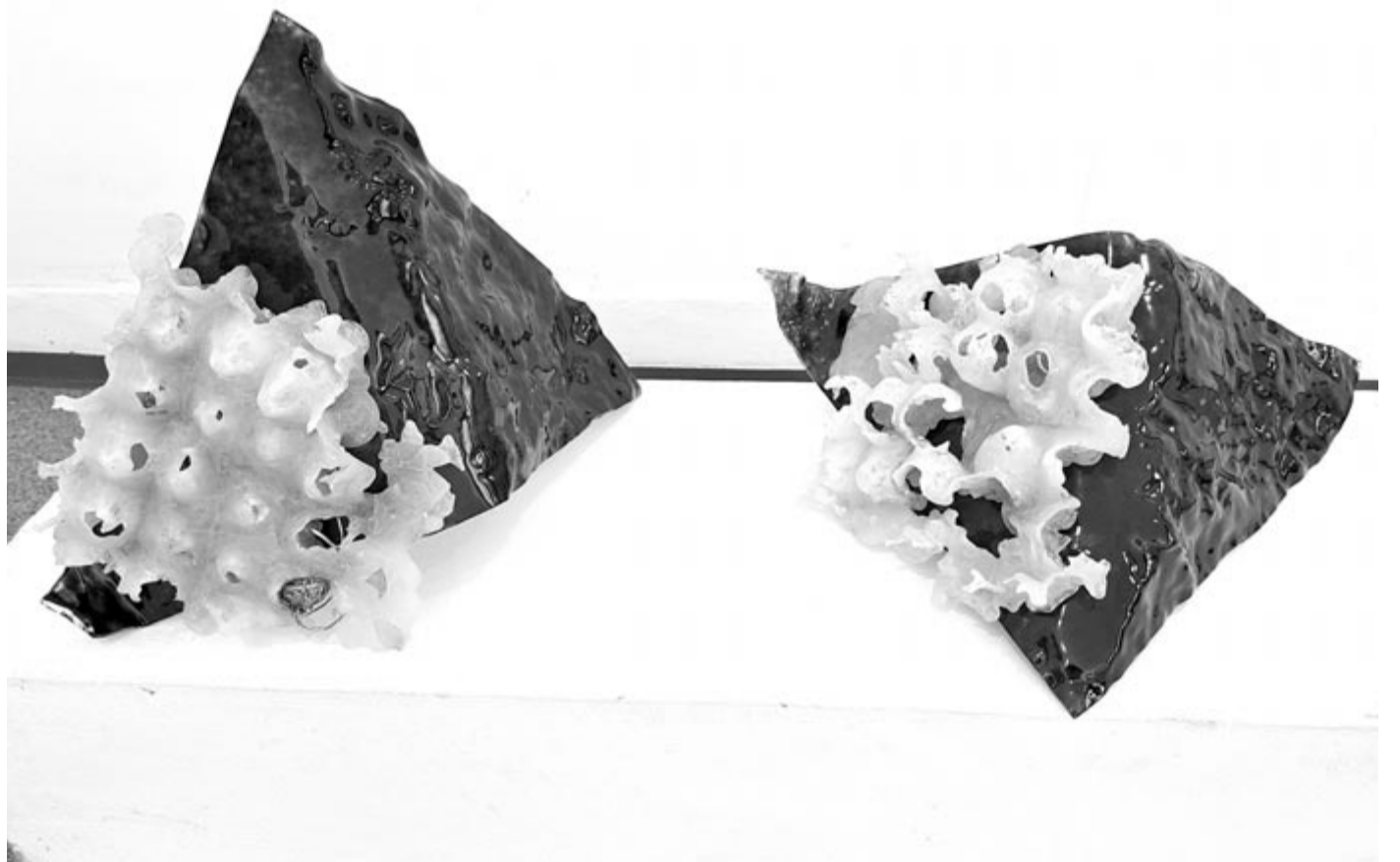
*és máris alszol, kimerült elem,
vagy sétálunk a Margitszigeten,
szokott utakon kutya fut szokott
módján üzve egy szokatlan szagot,*

*amely mégis ismerős, csupa jel,
réteken, kavicsutakon terel,
csak jönne már, csak jönne, egy napon
kacsákat néztünk a wörthi tapon,*

*kortyolgattad a söröd; Istenem! –
gondoltam, vagyis hogy nem is, hanem
aztán láttuk a tengert, mennyi kék! –
próbálom felidézni sós vizét,*

*s már alszol, éj-függöny szemed egén,
de mit is, mire is gondoltam én?
Hosszú nyár volt vagy rövid volt, a juss,
egy kandallóban ég a július.*

*2021. július 21-én hunyt el a József Attila-díjas költő, a Digitális Irodalmi Akadémia és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja. Idén lenne 75 éves. Született 1949. november 5-én. (Forrás: DIA)

Ösrobbanás ... Nagy Anna Mária üvegszobra a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériában

A szerző, Szávai Géza és új kötete

Forrás: az író honlapja

Nézz vissza humorral!

A júniusi budapesti Ünnepi Könyvhét egyik érdekes újdonsága Szávai Géza rendhagyónak is tekinthető kötete volt. A *Csintalan Múzsza, avagy a nevetés regénye a Föld nevezetű bolygón* című PONT-kiadvány mondhatni utolsó pillanatban jött ki a nyomdából, a szerző interneten folyamatosan tájékoztatott a mű megjelenésének esélyeiről, a folyamat izgalmairól. „Nekem nagyon fontos ez a könyv” – vallotta be barátilag. „A Csintalan Múzsza egy 15 éve futó derű-sorozatunk (PONT) névadója... Akár réginek is vélhető, de a központi névadó könyv idáig késett. Megnyugvás számomra, hogy meglett (meglett koromra!!!). Ősszel még elpályázok vele Vásárhelyre, ha – egészségi – körülményeink engedik.” Igen, ezt várjuk, de addig is, felhasználva a küldött példányt, olvasóink figyelmébe ajánljuk a kötet hátlapján közzétett szöveget.

„Ki itt belépsz, hagyj fel minden prűderrel!” – Dante Tutidide középkori eposzának ez a sora díszeleg a víg szövegekből emelt derű-templom, a Csintalan Múzsza című regény „bejárata” fölött. E templom tornyából nézvést talányosan vidám megvilágításban mutatkozik a világ. A Csintalan Múzsza-i víg hittételek szerint már régen észlelni kellett volna a komorrá tett Föld kacagnivaló „felvilágításait”. Hogy megláthassuk... például azt, amikor összeolvad(t) a nappal és az éjszaka. Egybefolytak. És senki nem tehetett ez ellen, mert két helyi potentát, a gyár főmérnöke és a törzsőrmester napok óta féktelenül ivott a kocsmában. Zárórát sem engedélyeztek... De az egybefolyó nappalokra-éjszakákra nyíló kocsmából is eltávozik egyszer (nyilvánosan) a főmérnök és a törzsőrmester. A kocsmá előtti félhomályban a két imbolygó férfiú felnézett az égre, a felhőkön halványsárgán áttetsző gömbre.

– Barátom, ez vajon a Nap vagy a Hold?
Képtelenek voltak eldönteni.

– Ha a Hold, akkor éjszaka van. Ha a Nap, akkor már nappal van, és akkor sajnos mindenki meglát minket!

„Ajjaj!”, erre mindketten megvilágosodtak. És a két potentát egyszerre hozta meg a közös döntést:

– Tyú, barátom, ez inkább a Hold!

Különben dél volt, de ők a Holdat választva, diszkrét holdvilágban dülöngélhettek haza.

... Világos, hogy minden a megvilágítástól függ.

A Csintalan Múzsza-hívők szerint lassan megérkezik a víg felvilágosodás korszaka is a Földre.

(A részletes víg proféciákat keresd a könyvben!)

De amíg a regényhez hozzájutnak, érdemes a kötet hátsó fülszövegét is ide másolni:

»Csintalan Múzsza című művében a szerző „mellékesen”, vagyis „auxiliár üzemmódban” a világ teremtését is újrameséli. Fontos helyet kap e világképben a nevetés istennője, a Csintalan Múzsza. Szávai szerint az „ismert” történelem nem a legjobban alakult a humor isteni jelenléte nélkül, ezért „auxiliár történelmeket” mesél. Történelmi szereplőket, „prototípusokat” vonultat fel Churchilltől Napóleontól, és persze az oly sokszor felsejlő „auxiliár világok” jeles alakjai közül is megjelenik Svejk, Münchhausen báró, Hány János és sokan mások. Mondhatjuk, hogy ebben a műben áll össze kristálytisztán Szávai humoruniverzuma. Mert ismert művei mellett szerzőnk napi rendszerességgel vidám kalendáriumot írt és rajzolt, humoros mesesorozatokat indított, Hány János Akadémiát alapított a gyerekek számára, szóval kitartóan (nem vicc!) ügyködött derűügyben – és most a nevetés segédigéit a Teremtésbe helyezve: összegező művet alkotott, melyet egyúttal kiindulópontnak is tekint: „Mind den út a Csintalan Múzsza felé vezet.” „Keresd Őt!” Ilyen víg evangéliumi hevületben fogant ez a mű, amely vidáman hirdeti, hogy a nevetés segítő igéi nélkül nem teljes – „szűk nekünk!” a Létezés.«

Bodor Ádám kapja az idei Kriterion Koszorút

Bodor Ádám portréja, Bodor Anikó felvétele

A csíkszeredai Kriterion Alapítvány ezzel a díjjal jutalmazza azokat a személyiségeket, akik több évtizedes munkásságukkal és teljes életművükkel Erdély és a magyar kultúra rangját emelik Európában és szerte a nagyvilágban. Az elismerést eddig huszonnégy alkalommal ítélték oda a szellem, az irodalom és művészetek kiválóságainak.

Az első díjazott Jakó Zsigmond történettudós volt 1995-ben, a díjazottak között szerepel többek közt Kányádi Sándor költő, Tompa Gábor színházi rendező, Barabási Albert-László hálózatkutató, Gaál András és Márton Árpád festőművész, illetve Zöld Lajos, a gyergyószárhegyi művésztelep alapító triáza, Deák Ferenc grafikus, Molnár Levente operaénekes, Egyed Ákos történész, Korniss Péter fotográfus, Kántor Lajos irodalomtörténész, Toró Tibor fizikus, Markó Béla költő. Az alapítvány képviselői a napokban bejelentették, hogy a 2024-es kitüntetett Bodor Ádám, a Nemzet Művésze cím birtokosa, Kossuth-díjas író lesz.

A díjazásról szóló értesítő közli, hogy Bodor Ádám 1936-ban született Kolozsváron. Édesapját 1950-ben a Márton Áron püspök elleni kon-

cepciós perben öt év börtönre ítélték, őt magát pedig 16 éves korában kommunistaellenes röplapok terjesztése miatt két évre bebörtönözték. Szabadulása után gyári munkásként dolgozott, ezt követően 1955–1960 között a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben tanult, majd több kolozsvári intézményben dolgozott. Első novelláját a kolozsvári Utunk közölte, 1969-ben a bukaresti Irodalmi Kiadó, 1974-ben pedig a Kriterion Könyvkiadó jelentette meg novellásköteteit. Ezt követően Romániában, majd 1982-es áttelepítése után Magyarországon rendszeresen napvilágot láttak az egyetemes emberi lét belső vívódásait, a hatalom és a kisember közötti, olykor abszurd viszonyrendszereket tárgyaló könyvei, amelyek közül többet meg is filmesítettek. Legjelentősebb művei közt szerepel a *Sinistra körzet*, a *Verhovina madarai és a Vissza a fülesbagolyhoz*. Írásait több mint húsz nyelvre lefordították.

Bodor Ádám Budapesten él, rendszeresen visszajár Erdélybe és a Székelyföldre, nagy közönségsiker arató könyvbemutatói, író-olvasó találkozóit igazolják élő kapcsolatát a szülőfölddel. Friss pontosítás, hogy a Kriterion Koszorú 2024. július 19-ére tervezett csíkszeredai átadását objektív okok miatt szeptemberre halasztották.

A magyar varrónő

A Karlovy Vary-i Filmfesztiválon röviddel ezelőtt mutatkozott be Iveta Grofova filmje, a *The Hungarian Dressmaker* (A magyar varrónő), aminek címszerepére a rendező Borbély Alexandrát választotta ki.

A film Marika, egy magyar özvegyasszony történetét meséli el, aki a második világháború idején a náci bábállamban, Szlovákiában egy zsidó kisfiúnak ad menedéket. Az asszony szinte teljesen magára van utalva, miközben az állami rendőrség és egy helyi rendőr is figyeli őt.

„A háborús szlovák állam kialakulásának témája vonzott. Ez hazám olyan sötét gyermekora, amelyet a szlovákok még nem dolgoztak fel” – mondta a rendező egy interjúban, amelyet a Variety magazin adott közre.

A film főszerepében Borbély Alexandra lesz látható, a további szerepeket Ujlaky Dénes, Molnár Piroska, Derzsi János, Bandor Éva, Monori Lili és Mátray László alakítják.

A részben magyar stábbal – hazai producere a campfilm Gergő Marcell és László Sára voltak – született filmnek a bemutatásával szinte egy időben az előzetese is publikussá vált, amiben több mint másfél perces bepillantást kapunk a második világháború idején, a magyar határ közelében játszódó történetbe.

„A filmben szinte mondatról mondatra változik, hogy

éppen milyen nyelven szólalnak meg a szereplők. Cseh, szlovák, magyar vagy épp német mondatok keverednek össze, ez pedig hatásosan erősíti rá a kaoszra és fejtelenségre, ami Kelet-Közép-Európát jellemezte a korszakban. Ez volt az a bizarr időszak, amikor valaki úgy válhatott akár négy különböző ország polgárává is, hogy egy tapodtat sem mozdult el otthonról. A folyamatosan váltakozó rezsimok, az átrajzolt határok, a totális bizonytalanság világa jelenik meg előttünk, amelyben az alkalmazkodási készség a túlélés egyetlen záloga. Jól tudja ezt Marika is, aki minden követ megmozgat azért, hogy a saját és a csúriében rejtetett kisfiú életét is megmentse. Minden munkát elvállal, amit talál, segíti szomszédait, és próbál tisztességes, éles eszű nőként az őt ostromló férfiak között lavírozni.

Borbély (Alexandra) megkapó érzékenységgel jeleníti meg

Borbély Alexandra jelenete egy filmelőzetesből

Marika lelkivilágát, tudatosan felépített, kifejező arcjátéka, mozgása és beszédstílusa elevenné és hitelessé teszik a karakterét” – írta a film.hu.

Szente B. Levente

Bocsásd meg az égnek

utak lépnek s jönnek visszafelé mind
így érkezik szemünkbe költözik
egyre csak jönnek arcunkba néznek
talpunk alatt gyűrött ismerős ismeretlen utak

eltapossák az ösvényeinket
mert félünk szeretni – ennyi az egész
por vagyunk valami igen ősi
jobban kellene tisztelni bennünk az életet

habzó szájú mélységekben
a csupa üresség száján a lég ki és bejár
templomok bejárata omladozik
emberben az ember ember ellen perel

sarokba bújt hamis istenek
gyönyörű hús-képmások felett marakodunk
oldalági körben szenved a kegyelem
hol van már a fent meg a lent kérdezem

rozsa marta szép üzenet a szerelmek tüze
félíg vadon miként az ünnepek
képzelt árnyak között ülök – te meg én
szélben sodródó falevél vagyunk – madárfészek álom

lakóimat megölték
és megettem ami ehető volt –
ki kéne betűzzem az összes virágnyelvet
kő a kőhöz kötött babonák ellen

szájamból hull
esik alá a földszagú göröngy
koporsók tetején kopogó szellem lelkiismeret
súlyos léptekkel közeleg ami rég ismeretlen

döng hallom egyre döng a rög
szavak és szavak között esdekelsz
bocsásd meg az égnek én-émlémem
a vihar előtti csöndet –
szájam visszabeszél

Ötkarikán túl

Több mint félezer érem, bravúros rekordok, felejthetetlen pillanatok – az elmúlt évtizedekben a magyar olimpiakonok sportnagyhatalommá tették az országot az ötkarikás játékon elért eredményeikkel. A másodpercek, méterek, pontok és gólok azonban nem tudják teljesen visszaadni az olimpiák sokszínűségét – ehhez ismerni kell az események hátterét, összefüggéseit, részleteit és a versenyzők történeteit is.

Hisz' ki hinné, hogy egy atlétánk két ország között tréningezett, mígnem a határőrök fegyvert fogtak rá, egy rosszul rögzített időeredmény az öttusázónk elsőségébe került, sportlövőnk a súlyos balesete után a másik kezét edzve jutott el az aranyéremig, tornászunk az utolsó gyakorlatát követően kidobálta a felszerelését az ablakon, és egy fölényes győzelem sem jelentett örömet egyik úszónknak a célba éréskor?

A több száz különleges sztori feltárja az olimpiák eddig kevésbé ismert magyar vonatkozású momentumait, bepillantást engedve a versenyek mögé.

Összefonódás

Kozma Rozália és Nagy Anna Mária kiállítása

Nem kedvezett a tárlatkedvelőknek a hetek óta tartó mediterrán hullám, de *Kozma Rozália* és *Nagy Anna Mária* nem olyan alkotók, akik megrettennének a kánikulától, ha egyszer vállalták a Képzőművészek Szövetsége Maros megyei fiókjának július 16-i eseményén a megmérettetést. A marosvásárhelyi textilművész és az aranyosgyéresi üvegművész igényes, változatos és rendhagyó kiállítással állt közönség elé. Aránylag ritka a textíliák, illetve üvegmunkák ilyen társítása, mint ahogy ezen a bemutatkozáson történt, a maga jellegében viszont az *Összefonódás* című tárlat annál élénkebb visszhangot válthat ki. Lényegében azt is mondhatnók, hogy két egyéni tárlatnak örülhetnénk, két öntörvényű, kitarítóan, következetesen dolgozó művész pályájának újabb mérföldköve körvonalazódik az Art Nouveau Galériában, de ennél többről van szó. Bizonyos hangsúlyok, irányok, ihletforrások markánsabban érvényesülnek így, együtt, egymással dialogizáló elrendezésben. Talán épp az az elején említett mediterrán térség ölt arcot a legpregnansabban, ami a római meg görög ókortól kezdve a textil- és üvegművészeti próbálkozásokat is elindította, és a mai napig is képes megtermékenyíteni. De lehet, hogy az óegyiptomi időszakig is visszamehetnénk. Az Ariadne textilművészeti seregszemléken Kozma Rozália bőven szolgáltatott ilyen példákat, és Nagy Anna Mária ilyen fogantatású műveire is hivatkozhatnánk. Elég az üvegművész piramisos látványaira utalnunk. Évtizedek

óta a folyamatosan dolgozó, rendszeresen kiállító művészek közé sorolhatók mindketten, Kozma Rozália nyilván Marosvásárhelyen hallat magáról, na meg jó ideje Budapesten is a Magyar Képzőművészek Egyesületének megbecsült tagjaként, Nagy Anna Mária főként Kolozsváron, de Vásárhelyen is remekel a tordai művészek csoportos

a tábor. Ötletek is jócskán szülehetnek, ami utóbb installációkban, performance-okban is kamatozhat. Ezt bizonyítja tagadhatatlanul az *Interferența – Összefonódás* kiállítás.

Kozma Rozália monumentális kárpitjai, amelyek-

Nagy Anna Mária: Fészek

Nagy Anna Mária: Nyom

tott üvegplasztikája alapján is sejteni lehet, mik izgatják, foglalkoztatják. A tárlatra elhozott anyag legalább két évtizedes alkotói periódust ölel fel, a belőle fakadó sejtetést konkrétumokra váltotta a vendég, aki konkrétan is beszélt erről a megnyitón, amikor a vendéglátó *Mana Bucur* rákérdezett az üvegművészet sajátosságaira, üvegtechnikai lehetőségeire. Kezdetben a tordai üvegyár tervezője volt, a rendszerváltás óta pedig magánvállalkozásban valósíthatja meg e fizikailag sem könnyű művészeti ághoz fűződő elképzeléseit. Merész, szabadon szárnyaló, helyit és egyetemesen egyaránt átölelő álmok ezek. Sok mindent megtanult az üvegről, számára viszont a legfontosabb mindig az, ami ezeken túl

rokkal: természeti jelenségek, a humanitást foglalkoztató sorskérdések, álombeli látomások, gyermekkori játékok és így tovább. Az általa alkalmazott eljárások visszaolvasztással, összeolvasztással, rogyasztással, lágyítással, színezéssel, homályosítással, más egyéni eljárásokkal alakítják térben elhelyezhető, sokat sejtető jellé, metaforahordozó szoborrá az üveget. Lehet erdő, fa, kéreg, szárny, zászló, ősrobbanás, szimbiozisz, emlék, álom, fészek, együttélés, veszélyzóna, bőség, kézzel fogható vagy fogalmi kivétel, mindez különleges szépséggel, varázslattal telítődik a színes, színtelen vagy árnyalt, hővel formálhatóvá, puhított üvegmassza jóvoltából. Nyilván akkor, ha az üvegre

Fotó: Sajgó Ilona

rendezvényein. Népszerűségük, a munkásságukat övező elismerés e mostani bemutatkozás nyomán még növekedhet. Annál is inkább, mivel több műfajban is bizonyítják tehetségüket. A plasztika, a festészet és grafika is kihívásként készletükre mindkettőjüket. Erre legalkalmasabbnak az alkotótáborok bizonyulnak. Kozma Rozália és Nagy Anna Mária barátsága a Maros Mezőségi Művésztelepeken is elmélyülhetett. Ilyen helyeken a textilművész és az üvegművész sem mélyülhet el saját műfajába, de rajzolni, festeni, mintázni jó alkalom

ből többet rövid idővel ezelőtt a budapesti közönség is nagy érdeklődéssel fogadott, például a *Bolyai-szellem*, a *Metamorfózis*, a *Jelek, jelentések*, a *Kód*, az *Idősodrás*, ezen a kiállításon is meghatározón megadják az alaphangot, a kozmai textíliák harmóniája viszont a geometrikus játékok és a *Szemek, szempontok*-szerű installációk, valamint a galéria emeletén felsorakoztatott színes rajzok, *Szerkezet-képek* révén teljeseedik ki. A művésznő nagy kedvvel bővíti ezt a víg tónusú, mozgalmass ciklusát, amely azt is sejteti, milyen ihletőelemek táplálják az elmélyültebb, igényes textilkompozícióit.

Kiállítótársa, Nagy Anna Mária most bemutatott művei, 25 váloga-

Kozma Rozália kárpitja

van, és az üveg, e titkokat tudó anyag által válik észlelhetővé. Itthon is, külföldi tárlatokon is rá lehetett csodálkozni, mennyi minden kifejezhető az üveggel, üvegszob-

szakosodott alkotóművész ennek valóban avatott, eltökélt és szenvedélyes mestere. Amilyenre ezek a kiállított művek is vallanak. (N.M.K.)

A tárlatnyitó szereplői (balról): Kozma Rozália, Nagy Anna Mária, Nagy Miklós Kund, Cora Fodor és Mana Bucur

Fotó: Sajgó Ilona

Kozma Rozália kárpitjai

Fotó: Sajgó Ilona

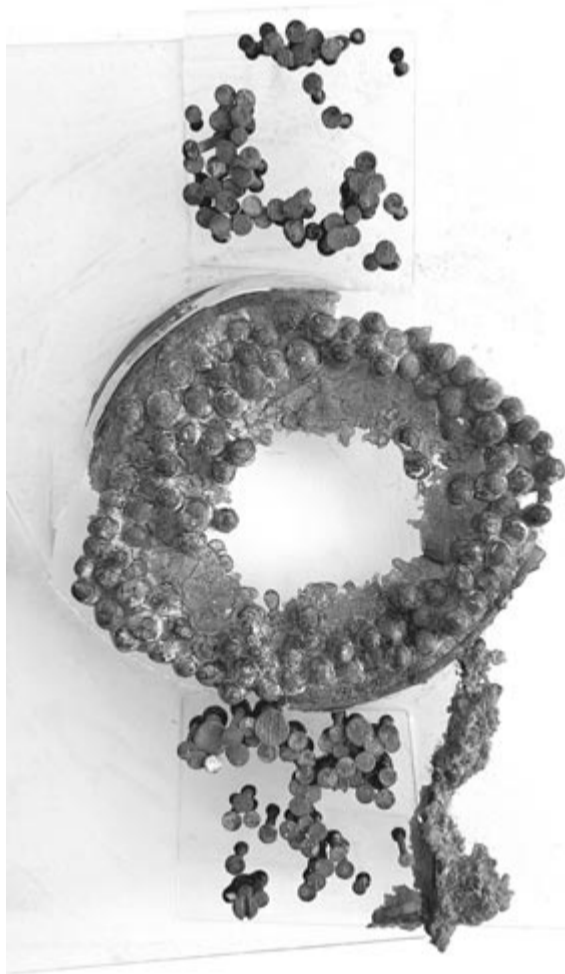
Michiriga-mambó

Sebestyén Mihály

A rádióból a Michiriga-mambó szólt. Teljes hangerővel. A szomszédság, ha volt a nádasban, képtelen volt elnémitani. Ugyanis Raeder altábornagy szerezte és adta elő, még a kolomeai fogolytáborban. A felvétel hitelességéért több energiaital-forgalmazó is garantált az északi féltekén. A többi rádió legfennebb gargalizálhatott, ha éppen eleendő gargalizával rendelkezett.

Másfelől az altábornagy már régebről tagadta a dal szerzőségét, és soha nem jelent meg a nyilvánosság előtt, csupán hálóingének egyik csücskébe hímeztette be a Michiriga-mambó kezdőakkordját, ezzel nem kis fej- és tüdőrejtést okozva a malabári varrónőknek, akik szabadulása után a felszabadítók uszályába szegődtek a történelem zavaros farvizén.

Altábornagy szolgálaton kívül horgászott a Michiriga partján, a rangjelzéseit a parti fűzfabokrok alá rejtette – elmosolyodott az éppen felöltő szójáték sikerén – rangrejtve,

Nagy Anna Mária: Fészek

ranglejtve – hiszen tánclepeseket lejtve ereszkedett alá a halászati stéghez, ahol bekapcsolta a rádiót. A közhiedelem cáfolatára közölte, hogy erre a dalra – amelyet, hangsúlyozta, nem ő szerzett – a halak nem riadnak el, hanem egyenesen horogra buknak, rátapadnak, öngyilkos módon kívánnak a személe kerülni. Minden egyéb híreszteléssel elmentében Raeder nem dobta vissza sem a méretben aluli, sem a méretes zsákmányt. Ugyanis nem erre esküdött fel ötven évvel korábban a westpointi katonai akadémia márványaulájában. Akkor még tejfölszájú hadnagyként állt meghatottan és az előzőleg elfogyasztott brüsszeli káposztától dalmahodó mellkassal, mint olyan egyén, aki nem is sejtette, miféle múlt áll majd mögötte a jövőben. Hol máshol?

Szeretője, Dalma Hood véletlenül vetődött arra, a westpointi sárhányók természeti rejtélyét vizsgálva, és betekintett csak úgy megszokásból az akadémia márványaulájába. Soha nem lehet tudni, hol oldódik meg a rejtély: mitől hánynak sarat a westpointi természet tereptárgyai. A jelenségre nem Dalma figyelte fel. Őt csak kiküldték a lakossági panaszok kivizsgálására. Lelkiismeretesen járt el hivatalában, amint mondani szokás, bár a lelkiismerete egy másodpercre kihagyott, amint megpillantotta Raeder hadnagyot. A tejfölszájra észébe jutott, hogy aznap csül-

kös bableves volt ebédre a természetvizsgáló menedékhelyén, és eznap éppen ő volt konyhaszolgáltató, és elfelejtett tejfölt is feladni a természetvizsgálók sárhányó-munkacsoportjának. Szerencsére senki sem reklamált, mert tele voltak sárfoltokkal és hitelesítésre váró nyomokkal, amelyek teljesen elvonták a figyelmüket a csülkös bablevesről, amelyhez pedig a szolgálati szabályzat 16/b konyhai alpontja szerint 50%-os tejfölt is felszolgáló. Sőt elengedhetetlen, amint arra egy Jókai nevezetű távoli magyar író, a leves feltalálója és névadója, mindenkit megeskett az anyja életére.

Dalma Hood Rebentischben született, és Malomfalván nőtt fel, ahol az állandó malomkepelésbe bele lehetett pistulni, miként Dalma nagyapja szerette mondogatni a Malomfalvára látogató portugáloknak és idegeneknek. Dehogya akarta őket elportugálni a táj vonzásától, csak nagyon bejött az öregatyának a pistulás kifejezés, amit úton-útfélen, korcsmában és hánytatóban, bányatában is használt. Belepistul az ember a bányatavak halállományába, a katonai akadémiák avatóünnepébe, a kakas kukorékolásába, a korcsmai ingyenpofonokba. Hiába kérdezte Dalma a nagyapját, what is a belepistulash, mert az öreg csak nem akarta lefordítani angolra, márpedig a kis Dalmácska csak ezen a nyelven értett, hiába járt Malomfalván hat elemít, és a szeszcsóri Tabernákulumban tett szakérettségét mezfestő cirkalmakból.

Erre vont a dús szemöldökét az altábornagy, ami jóformán kötelező volt a sikeres és erénydús altáborozásokhoz, amelynek alnagya volt már legalább tizenöt éve. Az államfő rendszerint Raederre bízta az állami táborozásokat, amikor a halsütés és teleshűtés csontvizsgálat egyszerre jelentették a táborozások nagy vonzserűségét. Csontra menő fogadásokat kötöttek, horgoltak, talpalávalókat is készítettek papírmáséból, amiket aztán az Országos Meteorológiai és Ortopaed szolgálat használt föl váltakozó formában. Hol előrejelzésekre vetették be, ugyanis a talp bizsergését idézték elő a közkatónáknál, ha rossz idő volt várható vagy gáztámadástól kellett tartani, hol pedig a díszlépések kivágásához volt elsőrendű segédeszköz és igekegyszer. Nagyobb állami ünnepeken és tisztavatáskor.

A horgászat elmélyülést kívánó óráiban gyakran gondolt Dalmára, amint rózsaszirmok között dalmahodott az elalvást követő csöndben, vagy amint Dalmáciában szedték a duránci barackot, dalolva mind a szégyenpadig. Mert nekik már csak a szégyenpad jutott, a vérpádot elmiskárolta a történelem szeszélye és a szomszédban felépült szégyenpadüzem, amit egy japán-dalmát konzorcium telepített éppen a Raeder altábornagy almáskertjébe. Igaz, az almáskert tulajdonjoga nem volt tisztázott, mert jóllehet Raeder altábornagy edesatyjának egy oldalági rokona hagyta reájuk, de az az oldalág nem volt nemesisíve, beajtvá felejtés és lisztharmat ellen, sem pedig visszamenőleg igazolva a Gothai Almanach által. A gyanú árnyékában az almafa virágzása egyre csenevészesebb lett évről évre (ún. mohácsi csenevész lepte meg). A telekkönyvi hivatalban semmilyen okmány nem tanúsította, hogy a kert kizárólag almatermesztésre lenne alkalmas, hogy bátor ősök szakították ki az őserdő bujaságából és tették termővé, művelték, szórakoztatták, gyümölcsét piacra vitték. És ami a legfelháborítóbb, hogy az almafák egy részét éjnek idején álarcos brigantik rendszeresen kivágták, és annak fájából rakták össze a leg-

komfortosabb szégyenpadokat.

Alakulataiban példás fegyelmet, böjtöt, kalapkúrát és szűzdohányt tartott, amit felettesei, a főtábornagyok és háznagyok elnéztek neki hadi érdemeire való tekintettel, sőt a Michirigai tavon is kizárólagos horgászati jogot nyert. Egyetlen kikötés létezett, a hálóval történő halászat tilalma, amit az altábornagy annál könnyebben betarthatott, ui. őszes haját reggelente fürdés után hajhálóval szorította le, ami teljesen alkalmatlan lett volna pontyfogáshoz. Különbösen is sokkal jobban szerette a ketőspontynál a csörögcsukát és a palackozott halászlevet, amit július vádlóján főztek egységeikben a dunai flotta szerb csetnikei. Csak csettinteni kellett nekik, és máris dalmhódottak, és a michirigai tavak mélyéről is felhozták a porzsákat, amit oda rejtettek a perzsa takarítóbrigádok. Szerb perc alatt.

Dalma Hood kisasszony már-már továbblépett volna, mert az akadémosz ligetében nem tapasztalt semmiféle árulkodó nyomot, amely a rejtély megoldásához vezetett volna, ám ekkor, teljesen fegyvelemsértő módon, a jövődől altábornagy, akkor még laktózerény hadnagy, kivált a sorból, és Dalma után vette magát, azt kiáltván szenvedélyes hangon, ő tudja a sárhányás titkát, hiszen az be van kódolva a Védákba és Tamadákba. Ugyanis a Raeder fiú kód- és ködfejtő tanfolyamokon is részt vett, mielőtt felvételizett volna a westpointi katonai akadémiára. Szülei tanácsára válaszolta ideiglenesen a katonai pályát, almaszedés helyett, amíg atyja tisztázza az almáskert tulajdonjogi helyzetét. Amint láttuk azonban, ez még ötven évvel később sem oldódott meg, az okmányokat valakik kisatírozták, a tulajdonlapot megsemmisítették a telekkönyvi hivatalnokok összejátszásával. A korrupció teljesen felalta a helyi közigazgatás fiókjait. Nem számított, hogy a tisztviselők vastagbőrűek és erősen rágósak voltak. A fiókok százkái mélyen belefűrödtek a korszak torkába.

A sárhányás oka máig sem tisztázott. Voltak ugyan próbálkozások, előadások, továbbképzők és felfogásbeli egyezések a kutatók között, a Védák mégsem kínáltak magyarázatot. Hiszen a sár egyre inkább hánnyódott, és végül teljesen elöntötte az állami televízió székházát, akkor aztán nyugópontra jutott. Dalma megbocsátotta az altábornagy – akkor még tejpari termékkel az ajkán csokolózó hadnagnak – a füllenést. Amúgy is füledt volt a philadelphiai Fülkékben, hol szerelmük végül kibontakozott a sárból.

Na de a dal, hogy volt a dallal? Türelmetlenkedtek az altábornagy rajongói, elbocsátott tisztai szolgálói, Dalma unokái, a katonai akadémia takarítószemélyzete. Ők ugyanis rendszeresen körülülték Raeder altábornagyot, a dallamfoszlányok pedig további tömegeket sejtettek.

Tagadom, hogy a Michiriga-mambo az én szerzeményem lenne. A kolomeai fogolytáborban volt egy félszemű tábori borbély, akit mindenki került, mert folyton ajánlkozott, hogy megnyír, megbó-

Nagy Anna Mária: Szárnyak

rotvált, minden szőrszálát eltávolít a foglyokról és a fegyőrökről. Sokan, majdnem mindenki egyébre gondolt. Lehet, hogy sokan voltunk összezárva, és szivarszünetet is csak párosával tarthattunk, na de akkor is. Kérem alássan, mondta. Sokat sejtető mosolyát felvillantotta egy percre. Meg nem határozott időpontban, hogy egész pontos legyen, nos az évek során a félszemű sváb borbély egy dalt szerzett vagy lopott valahonnan a kolomeai szigonykészítők műhelyéből, ahol rengeteg használaton kívüli műretek, madárdal és meritőháló hevert festői odavisszaságban és idegösszeroppanásban a polcokon. Senki nem törődött az értékekkel, senki nem akart egyetlen madárhálót, dalszigonyt vagy tisztítóvizet elvinni. Amúgy sem használhattuk volna, mert Kolomeában még mindig a Sztjopka Rázin által törvényileg megszabott fából faragott vízzummal lehetett közlekedni. Nos, a félszemű Figárló ezt használta ki. Szerzett egy fából ácsolt vízumot, vízre bocsátotta, és éjnek idején átevezett a szemközti húzó Ferencz József-földre, amely már a mi sarkvidékünk volt, és ott politikai menlevelet váltott ki. El se búcsúzott.

Mikor a fegyőrök átkutatták fekhelyét, a lepedő alatt ráleltek a mambóra. Még teljesen fejletlen volt, és könnyűszerrel elfelejtendő, de szárnyai már kiütköztek a hetedik és nyolcadik akkord között. Sokan próbálkoztak vele, én csupán sikeresen röptettem, és mikor Dalmám jobblétre szenderült, emlékére neveztem el Michiriga-mambónak. Mert valahogy a tó és Dalma szerelme mindig is egyet jelentett számomra.

Itt elfordult az altábornagy, egészen ködben úszott, így könnyeit csupán a halak és kételtűek látták, ha éppen arra rajongtak.

Gótikus – Kozma Rozália grafikája

Románia fontos nemzetközi partnerségeket alakított ki a fenntartható fejlődési célok megvalósítására

Július 15-18. között New Yorkban, az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának (ECOSOC) égisze alatt került sor a nemzetközi szervezet magas szintű politikai fórumának miniszteri csúcstalálkozójára (HLPF 2024). A fórum a szervezet fenntartható fejlődéssel foglalkozó legfontosabb eseménye, és központi szerepet tölt be az Agenda 2030 című fenntartható fejlődési dokumentum, illetve a benne foglalt fenntarthatósági célok megvalósításának nyomon követésében és felülvizsgálatában.

A fontos nemzetközi eseményen a romániai küldöttséget a Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium, a Fenntartható Fejlődés Főosztály, valamint Románia parlamentjének képviselői alkották.

Románia álláspontját az ENSZ-tagállamok közgyűlésén a Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium államtitkára, a romániai küldöttség vezetője, *Ionuț-Sorin Banciu* mutatta be július 15-én. Elmondta, hogy az ország jelentős előrelépést tett a fenntarthatósági célok megvalósítása terén, és elkötelezte magát amellett, hogy 2050-ig elérje a klímasemlegességet, ezenkívül az éghajlatváltozáshoz való új országos alkalmazkodási stratégiája elfogadása révén növeli az ellenállóképességet. Románia támogatja továbbá a készségfejlesztő kezdeményezéseket: létrehozta a fenntartható fejlődési szakértői szakmát a köztisztviselők számára, 2026 végére pedig 2000 szakember nyer képzést a szakma gyakorlására.

A fórum keretében a romániai küldöttség tagjai számos kétoldalú találkozón és egyeztetésen vettek részt. Július 16-án *Borbély László* államtitkos megbeszélést folytatott *Abdulla Nasser Lootah*-val, az Egyesült Arab Emírségek kormányának bukaresti látogatáson vesz részt. New Yorkban a két kormányzati képviselő közösen méltatta a hatékony együttműködés intenzív jellegét, *Abdulla Nasser Lootah* pedig azt javasolta, hogy a HLPF 2025 keretében mutassák be a két kormány konkrétumokra alapozott tapasztalatserűjét.

A Fenntartható Fejlődés Főosztály vezetője felszólalt a HLPF 2024 (ugyanis július 16-án) megszerzett *SDG 6 and Water Action* című beszélgetésén, amelynek a 6. fenntartható fejlődési célkitűzés – Tiszta víz és köztisztaság – volt a központi témája. A téma kapcsán *Borbély László* Románia e téren elért eredményeit mutatta be, és hangsúlyozta az ország részvételét a nyugat-balkáni országokkal való közös kezdeményezésekben. „Az Egyesült Nemzetek Szervezetének átfogó vízügyi és közegészségügyi stratégiáját idén fogadtuk el, de végre is kell hajtani azt, e globális, regionális és helyi szinten is fontos természeti erőforrás hatékony hasznosítása érdekében. Ehhez koordinációra és valódi partnerségekre, politikai akaratra és a kellő források elkülönítésére is szükség van nemzetközi szinten” – tette hozzá az államtitkos.

Romániának a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezethez (OECD) való csatlakozási folyamata tekintetében is fontos magas szintű ese-

ményre került sor július 17-én, a fórum keretében, *Együttes fellépések ösztönzése többszörös válság idején a fenntartható fejlődési célok megvalósításának felgyorsítására* címmel, amelyet Szlovákia és az OECD közösen szervezett meg három másik országgal és testülettel, és amelyen az OECD főtitkárhelyettese, illetve a tagországok miniszterei, államtitkárai és államtitkosai vettek részt.

Borbély László államtitkos felszólalásában üdvözölte a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) különjelentését, az azt dokumentumot, amely a fontos nemzetközi szervezet hozzájárulását jelenti az Agenda 2030 megvalósításához. Továbbá hangsúlyozta, hogy a közzétett dokumentum hosszú távú kormányzati perspektívákat, közpolitikákat és finanszírozási lehetőségeket mutat be, amelyek olyan globális szinten szükségesnek tartott kezdeményezésekre vonatkoznak, amelyek támogatják az ENSZ tagországait fenntarthatósági erőfeszítéseikben 2030-ig és azt követően is. „2020 júliusában Románia az első olyan nem OECD-tagország volt, amely csatlakozott a szervezet fenntartható fejlődésre vonatkozó szakpolitikai koherenciáról szóló ajánlásához. Azóta következetes erőfeszítéseket tettünk annak érdekében, hogy igazodjunk az ajánlásban említett intézményi mechanizmusokhoz és politikai döntéshozatali folyamatokhoz” – fogalmazott a Fenntartható Fejlődés Főosztály vezetője, továbbá hozzátette: az OECD három olyan fontos projekt keretében nyújtott értékes szaktanácsadást Romániának, amely a szakpolitikai koherencia, átláthatóság és koordináció növelésére vonatkozik a központi közigazgatás szintjén, továbbá a közigazgatás kapacitásának megerősítését, illetve a szakpolitikai tervezés és költségvetés-tervezés összekapcsolását szolgálja, ezáltal pedig támogatja a fenntartható fejlődési célok megvalósítását.

Egy másik jelentős eseménynek a HLPF 2024 keretében Románia New York-i állandó képviselete adott otthont. Az OECD Közpolitikai Koherencia Fókuszpontok hálózatának 25. találkozóját július 18-án tartották meg, az esemény pedig azt bizonyítja, hogy a Fenntartható Fejlődés Főosztály révén Románia hatékony együttműködést alakított ki a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel (OECD) a fenntartható fejlődési célok megvalósítására. A fókuszpontok ülését *Ileana Luminița Bălălu*, a Fenntartható Fejlődés Főosztály igazgatója vezette, a találkozó fő céljai pedig a következők voltak: az OECD közelmúltban közzétett, fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciára (PCSD) vonatkozó jelentésében kiemelt kihívások kezelése, illetve a követendő gyakorlatok alkalmazása a fenntarthatóságra vonatkozó kulcsfontosságú nemzetközi vállalások teljesítése érdekében, beleértve az ENSZ jövőre vonatkozó paktumát a Jövő csúcstalálkozón, illetve az OECD új fenntartható fejlődési stratégiáját. (közlemény)

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI ÚTÜGYI SZOLGÁLAT

KÖZLEMÉNY

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket, hogy környezeti engedélyt kért a „DJ107-es úton levő, Dombó-patak fölötti híd felújítása Maros megyében, Küküllődombó település 84+340-es km szelvényénél, beleértve a hálózatokat” projekt megvalósításához, amelyet kivitelezésre javasoltak Küküllődombón (Ádámos község) a Fő út - DJ107 megyei úton, Maros megyében.

A javasolt projektre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén hétfőn 9-15 óra, keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén hétfőtől péntekig 8-16 óra között.

Az érdekelt személyek megjegyzéseit naponta a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség, Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén fogadják postán, az office@apmms.anpm.ro elektronikus címre vagy faxon a 0265 314 985 számra.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermeknek - 0265/210-177
 - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
 - GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Prefektúra - 0265/266-801
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vasmunkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (23522-I)

KÉSZÍTÜNK háztetőt, vállalunk szigetelést, kerítésjavítást, tetőjavítást, meszelést, kisebb javításokat és más munkát is. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0754-476-154, Attila. (23520-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezem drága férjemre,
MÁTHÉ LAJOSRA
halálának 5. évfordulóján és drága fiamra,
MÁTHÉ CSABÁRA
halálának első évfordulóján. Nyugodjanak békében!
Bánatos felesége, édesanyja,
Máthé Anna. (23544-I)

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

rádió
Gaga
Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0
mediator

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Aurul Principilor
Principilor
Fejedelmek aranya

REPREZENTAREA SUVERANILOR ÎN TRANSILVANIA
 URALKODÓI REPREZENTÁCIÓ ERDÉLYBEN

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ
 PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREȘ
 MAROS MEGYEI MŰZEUM
 KULTŰRPALOTA

22. 07. – 24. 11. 2024.

Csíki Jazz 2024

CSÍKSZEREDAI NEMZETKÖZI JAZZFESTIVÁL

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE JAZZ MIERCUREA CIUC

INTERNATIONAL JAZZ FESTIVAL MIERCUREA CIUC

07.25 GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI KONCERTEK- CONCERTS OF YOUNG TALENTS
 MANO & GREGOR (RO) MESHROOM (RO) 07.26 SNACO DIXIELAND JAZZ BAND & FLORIAN LUNGU "MOSHU" (RO) ÉG ALATTI 5 (HU) PALYA BEA, SZALÓKI ÁGI & TÁLAS ÁRON TRIO (HU) 07.27 MESEHETES (RO) LUKÁCS MÁRTON LIVE SET (RO) GABRIELA COSTA & ALEX MAN (RO) PÁR-BESZÉD (HU) TONY LAKATOS & RAMONA HORVATH QUARTET (FR/HU) SZIGETI JULI BAND (HU) 07.28 MARCO MEZQUIDA TRIO (ES) DÉS LÁSZLÓ - FREE SOUNDS QUARTET (HU) RYMDEN (NO/SWE)

07 | 25-28
www.jazzfestival.ro

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Amy Harmon
Az ismeretlen kedves

Orvos-Tóth Noémi
 Szabad akarat

Keresse fel kávézóinkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
 Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
 106,8 FM
 1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

Hitélet

VASÁRNAP 17:30-TÓL

Balázs Attilával

CityTV
 MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
 KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
 a DIGI hálózatban